

Conf. cu originalul

Parlamentul României
Camera Deputaților

Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării

PROCES-VERBAL

al lucrărilor Comisiei din zilele de 25, 26 și 27 aprilie 2017

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării
și-a desfășurat lucrările în zilele de
25, 26 și 27 aprilie 2017

La lucrările comisiei din ziua de **25 aprilie 2017** au participat 14 deputați din totalul de 15 membri:

Constantin Codreanu (PMP) – președinte, Adrian Matei Dobrovie (USR) – vicepreședinte, Nicolae Velcea (PSD) – vicepreședinte, Sorin Ioan Roman (PSD) – vicepreședinte, Sebastian Valentin Nicolae Radu (PSD) – secretar, Anton Anton (ALDE), Doru Petrișor Coliu (PMP), Angelica Fădor (PNL), Costel Lupașcu (PSD), Gheorghe-Eugen Nicolăescu (PNL), Radu-Adrian Pau (PSD), Marilen-Gabriel Pirtea (PNL), Vasile Alin Văcaru (PSD) și Alexandru Mihai Voicu (PNL).

Au absentat:

Tudor Rareș Pop (USR) – secretar.

Au participat în calitate de invitați din parte Ministerului Educației Naționale domnul Liviu-Gabriel Ispas – secretar de stat și doamna Luminița Matei – Director General – Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene; din partea Consiliului Românilor de Pretutindeni au participat domnii Marius Livanu – președinte și Bojko Stankovic – vicepreședinte, din partea Congresului pentru Români de Pretutindeni domnul Leontin Cojocea, iar din partea reprezentanților Ligii Studenților de la Universitatea” Alexandru Ioan Cuza” - Iași au participat domnul Cosmin-Tudor Cotos - vice-președinte educațional și domnișoarele Brândușa Lungu – responsabil relații publice și Valeria Pîrlea – responsabil studenți basarabeni.

Marti, 25 aprilie 2017

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și-a desfășurat lucrările în ziua de **25 aprilie 2017**, fiind condusă de către domnul deputat Constantin Codreanu, președinte al Comisiei.

În urma supunerii la vot a ordinii de zi, ședința Comisiei a continuat cu discuțiile referitoare la problemele comunității românești din afara granițelor țării și Proiectul Metodologiei de școlarizare a românilor de pretutindeni în învățământul superior de stat și particular acreditat în România, precum și programe de studii acreditate și autorizate să funcționeze provizoriu, începând cu anul universitar 2017-2018.

În martie 2017 a fost lansată în dezbatere publică de către Ministerul Educației Naționale noua propunere de Metodologie de școlarizare a românilor de pretutindeni în învățământul superior din România, care urmează să fie valabilă începând cu anul universitar 2017-2018, după aprobarea ei de Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul pentru Români de Pretutindeni.

Reprezentanții Ligii Studenților au susținut că Proiectul noii Metodologii impune limite românilor de pretutindeni în a accesa programe de studii în România, cei mai dezavantajați din acest punct de vedere fiind tinerii basarabeni.

Prin invitația adresată membrilor Ligii Studenților din Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iași, domnul președinte Constantin Codreanu a dorit să ofere șansa reprezentanților tinerilor etnici români de pretutindeni să stea la aceeași masă cu reprezentanții ai Ministerul Educației Naționale. Aceștia au avut ocazia în cadrul ședinței să dezbată, personal, amendamentele aduse la Proiectul metodologiei pentru anul universitar 2017-2018, astfel încât metodologia finală să fie cât mai avantajoasă pentru tinerii din afara granițelor țării.

Principalele puncte aduse în atenție au făcut referire la menținerea comisiilor mixte de admitere MEN-MAE-MRP, facilitarea accesului la cetățenia română cu domiciliul în România, precum și eliminarea decalajelor dintre studenții cetățeni români și studenții etnici români din afara granițelor prin modificarea politicii de burse.

După cum au menționat reprezentanții Ligii Studenților de la Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" - Iași, prin proiectul de metodologie propus de către Ministerul Educației Naționale, comisiile mixte de admitere, prin intermediul cărora tinerii din Republica Moldova puteau să își depună un singur dosar și să aleagă mai multe universități din România, sunt desființate. Potrivit celor menționate de reprezentanții Ligii Studenților, dacă aceste comisii nu vor fi menținute, numărul de locuri oferite de către Statul Român pentru studii superioare nu va putea fi acoperit, iar majoritatea tinerilor din Republica Moldova care doresc să vină la studii în România se vor găsi în imposibilitatea financiară de a se deplasa la fiecare universitate la care trebuie să își depună dosarul de admitere.

De asemenea, reprezentanții Ligii Studenților de la Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" - Iași au adus în atenția reprezentanților Ministerului Educației Naționale și a membrilor Comisiei și faptul că, actualmente, atât prin proiectul de metodologie, cât și prin metodologiile anterioare, tinerii etnici români care obțin

cetățenia română cu domiciliu în România pierd finanțarea studiilor, fiind obligați să achite taxele de școlarizare retroactiv către universități. Din această cauză, tinerii etnici români sunt descurajați să se întoarcă în țară și să își dobândească cetățenia, fiind constrânși financiar să aștepte terminarea studiilor universitare (care poate dura până la peste opt ani) pentru a nu fi obligați să plătească abuziv taxele de școlarizare.

În ceea ce privește eliminarea decalajelor aceștia au precizat că dintre studenții cetățeni români și studenții etnici români din afara granițelor prin modificarea politicii de burse, tinerii etnici români pot beneficia de o singură bursă în valoare de 65 de euro, existând însă și studenți înmatriculați cu plata taxelor de studii, însă fără bursă.

Performanțele academice sau științifice au reprezentat următorul subiect adus în atenția membrilor Comisiei și reprezentanților Ministerului Educației Naționale.

Reprezentanții Studenților de la Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" – Iași au mai precizat că, indiferent de performanțele academice sau științifice pe care aceștia le obțin, ei nu au acces la nici o altă formă de sprijin material din partea universităților. În acest sens, aceștia consideră că trebuie să li se ofere dreptul de a obține burse de performanță, de merit sau de studiu, pentru a le stimula reușitele pe linie academică.

În acest context a fost atins și subiectul bursei. Aceștia au mai precizat că bursa de 65 de euro ar putea fi considerată mai degrabă un fel de indemnizație socială, dar care nu acoperă nicidecum costurile de masă și cazare pe care le are un student.

Discuțiile au continuat, de asemenea, cu amendamentele propuse de către Liga Studenților de la Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" – Iași la Metodologia de școlarizare a românilor de pretutindeni în învățământul superior de stat și particular acreditat din România la programe de studii acreditate și autorizate să funcționeze provizoriu, începând cu anul universitar 2017 -2018.

Primul amendament adus în atenție a fost cel legat de finanțarea totală a cheltuielilor de școlarizare care se retrage în cazul încălcării legislației naționale sau a normele de conduită universitară. În acest

caz s-a propus finanțarea totală a cheltuielilor de școlarizare care se retrage în cazul încălcării legislației naționale sau a normelor de conduită universitară, în urma rămânerii definitive a hotărârii de constatare. Motivarea amendamentului a fost pentru evitarea abuzurilor din partea instituțiilor de învățământ superior.

Următorul amendament adus în atenție a făcut referire la articolul 20 al Metodologiei. Conform celor precizate de reprezentanții Ligii Studenților din Iași, prevederea existentă în momentul de față atât în proiectul de metodologie pentru anul universitar 2017-2018, cât și în vechea metodologie pentru anul universitar 2016-2017 îi descurajează în momentul de față pe tinerii români din afara granițelor să își redobândească cetățenia română, având în vedere că obținerea cetățeniei este urmată, pe nedrept, de consecința pierderii finanțării pentru studii.

După cum au menționat reprezentanții Ligii Studenților propunerea vine în sprijinul tinerilor etnici români din afara granițelor, astfel încât aceștia să fie realmente încurajați să își redobândească cetățenia română și să își asume prin aceasta identitatea națională românească.

Cu privire la amendamentele Metodologiei, domnul secretar de stat Liviu-Gabriel Ispas a precizat că există o lege – Legea 299/2007 - care reglementează noțiunea de etnic român. În acest context, acesta a precizat că, în momentul în care va apărea o inițiativă legislativă care să extindă această noțiune, atunci primul amendament poate fi modificat.

Referitor la hotărârea definitivă, acesta a menționat că nu există o hotărâre de constatare. Orice persoană nemulțumită se poate adresa instanței pentru suspendarea cererii, Instanța fiind singura care decide.

În privința descurajării, domnul secretar de stat Liviu-Gabriel Ispas a precizat că nu se descurajează nimic, menționând în același timp că, pentru a veni în sprijinul românilor de pretutindeni, proiectul noii metodologii aflat în dezbatere publică, oferă posibilitatea tinerilor din Republica Moldova, Serbia și Ucraina să opteze pentru un număr nelimitat de universități.

Conform proiectului noii metodologii, dosarele se pot depune fie prin prezență fizică la universitate, fie prin Ministerul Educației Naționale care va trimite dosarul solicitantului la Universitate dorită sau prin poștă, fapt care nu implică costuri.

O altă modalitate de înscriere adusă în atenție de către domnul secretar de stat Liviu-Gabriel Ispas a fost înscrierea on-line. Astfel, viitorii studenți din Republica Moldova se pot înscrie on-line la universitățile din România, trimitând prin e-mail, la facultățile dorite, documentele scanate necesare înscrierii, urmând ca documentele în original să fie depuse la începerea anului universitar.

Conform celor stipulate, acesta a menționat că această metodă va rămâne la latitudinea universităților dacă aplică pentru această formă sau nu.

Această măsură vine în contextul în care proiectul noii Metodologii, aflat în dezbatere publică până pe data de 7 aprilie, prevede ca românii cu domiciliul stabil în Republica Moldova, Ungaria, Bulgaria, Grecia, Croația, Israel și diaspora să își depună direct dosarele de înscriere la sediile facultăților pe care doresc să le urmeze, reieșind că acele comisii mixte care preluau dosarele viitorilor studenți pentru a le depune la facultățile din România vor fi desființate începând de anul universitar următor.

De asemenea, pentru românii cu domiciliul stabil în Ucraina, Albania, Macedonia și Serbia, înscrierea ar urma să se facă în continuare printr-o comisie mixtă formată din reprezentanți ai Ministerului Educației, ai Ministerului Afacerilor Externe și ai Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Referitor la numărul studenților, domnul secretar de stat Liviu-Gabriel Ispas este convins că fiecare universitate este interesată de a avea un număr mare de studenți venind cu diferite oferte pentru a-i atrage: cazare, posibilități de bursă etc.

După cum a mai precizat, se va da astfel libertate universităților să își promoveze oferta educațională la târguri educaționale, de unde pot să-și selecționeze proprii candidați, menționând în același timp creșterea finanțărilor pentru universități.

În acest context au fost menționate creșterea numărului de locuri la universități, precum și îmbunătățirea Metodologiei de școlarizare a românilor de pretutindeni în învățământul superior de stat și particular acreditat în România.

Situația copiilor reîntorși în țară a fost un alt subiect adus în dezbatere de către domnul deputat Doru-Petrișor Coliu, care a solicitat clarificări în ceea ce privește reintegrarea acestor copii în școli.

În atenție a fost adusă și colaborarea cu Ministerul pentru Românii de Pretutindeni de aducere de cărți, manuale pentru copii din afara granițelor.

Pentru promovarea și păstrarea identității culturale românești, acesta a precizat că există Institute ale Limbii Române (ILR) care organizează cursuri de limbă română, în acest context amintind deplasările care urmează a avea loc în luna mai a acestui an în Spania, Italia și Budapesta.

Relațiile bilaterale dintre state cu privire la introducerea limbii române în programa școlară a fost un alt subiect adus în atenție de către domnul deputat Doru-Petrișor Coliu.

Domnul secretar de stat Liviu-Gabriel Ispas a precizat că există astfel de tratate în țări ca Italia, Portugalia, Spania, urmând a fi încheiate astfel de tratate și cu alte state.

În încheiere, domnul președinte Constantin Codreanu a menționat că este convins că cele trei ministere, cel al Educației Naționale (MEN), al Afacerilor Externe (MAE) și cel pentru Românii de Pretutindeni (MpRP), implicate în aprobarea documentului final, vor ține cont de îmbunătățirile aduse de cei care trebuie să beneficieze de reglementări.

Ședința Comisiei a continuat cu discuții referitoare la Metodologia de organizarea a Congresului Românilor de Pretutindeni, precum și prezentarea raportului de activitate al Consiliului Românilor de Pretutindeni.

Având în vedere organizarea Congresului Românilor de Pretutindeni, precum și alegerea Consiliului Românilor de Pretutindeni, domnul președinte Constantin Codreanu a dorit să afle activitatea desfășurată de acest Consiliul de la alegere până în prezent,

exprimându-și în același timp dorința de modificare a Metodologiei de organizare a Congresului Românilor de Pretutindeni.

În acest context, domnul președinte Constantin Codreanu a dat cuvântul domnului Marius Livanu – președinte al Consiliului Românilor de Pretutindeni.

După cum a precizat domnul Marius Livanu, după 9 ani, când nimeni nu mai spera, a fost organizat Congresul Românilor de Pretutindeni, pe parcurs apărând diverse probleme (timp de organizare foarte scurt, prezentă de participare slabă) .

În ceea ce privește validarea, domnul Marius Livanu a precizat că aceasta a durat aproape 5 luni. Datorită acestui fapt, prima ședință a Consiliului Românilor de Pretutindeni având loc în luna februarie a acestui an, solicitând în același timp sprijin și colaborare strânsă cu Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor, precum și cu instituțiile de resort.

Acesta a subliniat că până la prima întâlnire a Consiliului s-au organizat, având loc video conferințe on-line, precum și comunicări prin e-mail.

Domnul Marius Livanu a mai precizat, de asemenea, faptul că, încă de la validare, Consiliul Românilor de Pretutindeni a făcut o serie de inițiative legislative pentru a veni în sprijinul românilor de pretutindeni. Aceste inițiative legislative au fost transmise imediat comisiilor de specialitate din Senat și Camera Deputaților, încă din septembrie 2016.

În completare, domnul Leotin Cojocea, membru al Congresului Românilor de Pretutindeni și președinte al Centrului de Asistență și Servicii a Cetățenilor Români din Italia (CASCRI), a adus în atenția membrilor Comisiei o parte dintre aceste inițiative. Acestea fac referire la nevoia de recunoaștere a Congresului Românilor de Pretutindeni prin lege, precum și propuneri de modificare a legislației actuale în vigoare, respectiv Legea 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, Propuneri de modificarea a legislației actuale în vigoare și amendamente în materie de „Ajutoare de urgență” - Propunere de modificare a Legii 416/2001, precum și Propunerea de proiect de act

normativ pentru modificarea și completarea Legii 86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate.

Inițiativa legislativă de modificare a Legii 299/2007 propusă și prezentată de domnul Leontin Cojocea, urmărește adoptarea unui nou articol, art. 9 care prevede constituirea, în conformitate cu prevederile art.8 alin.(3) din prezenta Legea 299/2007 actualizată, „Congresului Românilor de Pretutindeni” ca for reprezentativ, cu caracter permanent și fundamental apartinic, al cetățenilor români de pretutindeni care reunește reprezentanți legitimi ai românilor de pretutindeni, desemnați; statutul de utilitate publică al „Congresului Românilor de Pretutindeni, având caracter de instituție neguvernamentală cu putere decizională, precum și modul de desfășurare al activității, modul de organizare și funcționare al Congresului Românilor de Pretutindeni, stabilirea organigramei și metodologia de funcționare al Congresului.

Referitor la repatrierea trupurilor neînsuflețite ale cetățenilor români decedați în străinătate, domnul Leontin Cojocea a subliniat „că o mare parte a problemelor legate de repatrierea cetățenilor români pot fi rezolvate prin simpla aplicare a Legii nr. 416/2001, respectiv prin acordarea ajutorului de urgență de către consiliile locale din cadrul primăriilor, familiilor aflate în imposibilitatea acoperirii costurilor repatrierii celor dragi”. Mai mult decât atât, reprezentantul CASCRI a propus înființarea unei funcții de consilier personal pe probleme de diaspora, în cadrul primăriilor, în conformitate cu prevederile art. 66 și art. 67 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale republicată.

De asemenea, domnul Leontin Cojocea a adus în atenția membrilor Comisiei migrația economică, precizând că trebuie stabilit un statut a ceea ce înseamnă român în afară (existând cetățeni români cu cetățenie română și reședință în afară, cetățeni români cu domiciliul în România și reședința în afară, și cetățeni români cu domiciliul și reședința în România (cei care lucrează la negru), precum și necesitatea existenței unui raport de colaborare continuu.

În acest context a fost adusă în discuție și Legea privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European.

Convocarea Congresului Românilor de Pretutindeni cu 5 luni înainte de organizare și cu 2 luni înainte de alegeri, implicarea Ministerului pentru Români de Pretutindeni, reprezentativitatea, proporționalitatea, modificarea duratei de alegere a Consiliului Românilor de Pretutindeni de la 1 an la 4 ani și introducerea în Secretariatului Tehnic al Congresului a 2 persoane din Consiliul Românilor de Pretutindeni, au fost unele dintre propunerile domnului Marius Livanu, de modificare a Metodologiei.

De asemenea, în cadrul dezbaterilor au mai fost aduse în atenție și invitarea Doamnei Ministru Andreea Păstârnac la ședința Comisiei, precum și subiectul referitor la lista de semnături a delegaților, subiect adus în atenție și de către domnul deputat Doru-Petrișor Coliu.

Un alt subiect adus în atenție de către domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a fost dorința de modificare a Legii nr.299/2007, precizând în același timp că se așteaptă propuneri.

În privința Metodologiei, acesta a precizat că trebuie făcută după o bază legală, cea veche fiind făcută în timp foarte scurt, respectiv 2 săptămâni.

În ceea ce privește lista de semnături, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că este o problemă din punct de vedere al legalității.

Perioada de organizare a Congresului Românilor de Pretutindeni a fost un alt punct adus în atenție de către domnul președinte Constantin Codreanu. Acesta a propus schimbarea perioadei, dorind să afle în același timp utilitatea Consiliului Românilor de Pretutindeni, precum și a Congresului Românilor de Pretutindeni, având în vedere că au fost cheltuiți niște bani.

De asemenea, și domnul deputat Anton Anton, membru al Comisiei, a dorit să înțeleagă scopul și sprijinul pe care îl aduce Congresul pentru românii de pretutindeni, solicitând în același timp un raport de activitate al Consiliului Românilor de Pretutindeni pe perioada 2016 până în prezent, având în vedere organizarea Congresului Românilor de Pretutindeni.

Domnul Matei Adrian Dobrovie, vicepreședinte al Comisiei, a solicitat, de asemenea, clarificări referitoare la atribuțiile Congresului

Românilor de Pretutindeni și explicația analizei, precum și atribuțiile Congresului Românilor de Pretutindeni.

În ceea ce privește raportul de activitate al Consiliului Românilor de Pretutindeni nu au fost aduse lămuriri, sperând ca în scurt timp să primim acest raport în scris.

În ceea ce privește migrația economică și munca la negru, domnul deputat Adrian Pau a menționat că acești cetățeni care muncesc la negru își asumă un risc.

În cadrul ședinței a fost subliniat, de asemenea, rolul important al cetățenilor români din afara granițelor țării, necesitatea stabilirii și menținerii unui dialog continuu, a unui raport de colaborare și susținere reciprocă dintre comunitățile românești din afara granițelor țării și autoritățile statului român, dar și rolul fundamental al acestora în relația cu organizațiile societății civile și cu cetățenii.

Miercuri, 26 aprilie 2017 și Joi, 27 aprilie 2017.

Studiu individual

PREȘEDINTE,
Constantin CODREANU

SECRETAR,
Sebastian Valentin RADU

Expert parlamentar,
Mona-Valentina ALESANDRU